

ÅLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

1952

N:o 19—22

-
- Innehåll: N:o 19. Landskapslag angående ändring av landskapslagen om trafik med motorfordon i landskapet Åland, utfärdad den 5 april 1949.
N:o 20. Landskapslag om ändring av landskapslagen om trafik med motorfordon i landskapet Åland, utfärdad den 5 april 1949.
N:o 21. Landskapslag angående landskapet Ålands folkhögskola.
N:o 22. Landskapslag angående landskapsförvaltningen i landskapet Åland.
-

N:o 19.

Landskapslag

angående ändring av landskapslagen om trafik med motorfordon i landskapet Åland, utfärdad den 5 april 1949.

Föredragen för REPUBLIKENS PRESIDENT den 4 april 1952.

Utfärdad i Mariehamn den 16 april 1952.

I enlighet med Ålands landstings beslut stadgas, att 2 och 3 mom. 3 § och 3 mom. 32 § i landskapslagen den 5 april 1949 om trafik med motorfordon i landskapet Åland skola erhålla följande ändrade lydelse:

3 §.

2. Tvåhjuligt motorfordon kallas motorcykel och på medar löpande motorsläde. Användes traktor eller biltraktor på allmän väg för transport skola jämväl dessa betraktas såsom motorfordon. Då sådan traktor eller biltraktor användes i huvudsak antingen för lantbruksändamål och endast på den kommuns område, där dess innehavare idkar lantbruk, eller för byggande eller reparation av väg eller som dragfordon för annat fordon eller arbetsredskap, skola de anses vara motorredskap och få i dessa fall vara för-

sedda med ett lastflak, vars storlek är högst en och en halv kvadratmeter.

3. Har bil ombyggt för att användas som dragfordon för annat fordon eller arbetsredskap på sådant sätt,

a) att bakaxeln icke är försedd med fjädringsanordning, som uppbar chassiet;

b) att avståndet mellan de yttersta hjulaxlarna icke överstiger 225 centimeter; samt

c) att de drivande fordonshjulens varvtal icke överstiger en tiondedel av motorns varvtal, skall sådant fordon, därest det med hänsyn till den verkställda ombyggnaden är uppenbart, att fordonet icke vidare är avsett att självständigt nyttjas för utförande av transporter, anses såsom motorredskap och benämnas biltraktor. Sådan får vara försedd med ett lastflak, vars storlek är högst en och en halv

kvadratmeter, utan att förlora sin karaktär av motorredskap.

— — — — —
32 §.
— — — — —

3. Förare skall tillse, att med bilen ej befordras flera personer eller större last, än vad bilens bärförmåga och största tillåtna axeltryck enligt registeruldraget förutsätta. Vid beräkning av passagerarantalet medräknas ej barn under

fyra år, som sitter i ledsagarens famn. Två barn under tolv år anses motsvara en fullvuxen passagerare, för såvitt ej landskapsnämnden på ansökan, då synnerliga skäl föreligga, förordnat att för viss bilfärd eller särskilt slag av färder två barn av högst femton års ålder skola anses motsvara en fullvuxen passagerare. Likaså skall förare tillse, att lastens bredd ej överskjuter bilens bredd.

Mariehamn den 3 december 1951.

På landstingets vägnar:

HUGO JOHANSSON
talman.

Tor Brenning
vicesalman.

Carl Carlsson
vicesalman.

N:o 20.

Landskapslag

om ändring av landskapslagen om trafik med motorfordon i landskapet Åland, utfärdad den 5 april 1949.

Föredragen för REPUBLIKENS PRESIDENT den 4 april 1952.

Utfärdad i Mariehamn den 16 april 1952.

I enlighet med Ålands landstings beslut stadgas, att § 44 mom. 2 i landskapslagen den 5 april 1949 om trafik med motorfordon i landskapet Åland skall erhålla följande ändrade lydelse:

— — — — —
44 §.
— — — — —

2. Yrkesmässig biltrafik må utövas

antingen som linjetrafik eller såsom områdestrafik. Med linjetrafik avses regelbunden trafik på viss sträcka, med områdestrafik hyres- eller beställningskörning inom visst område. Användningen av buss och kombinerad bil i områdestrafik må tillåtas linjetrafikinnehavare för tillgodoseende av turismen eller annan speciell trafiks behov.

Mariehamn den 1 december 1951.

På landstingets vägnar:

HUGO JOHANSSON
talman.

Tor Brenning
vicesalman.

Carl Carlsson
vicesalman.

N:o 21.

L a n d s k a p s l a g
angående Ålands folkhögskola.

Föredragen för REPUBLIKENS PRESIDENT den 4 april 1952.

Utfärdad i Mariehamn den 16 april 1952.

I enlighet med Ålands landstings beslut stadgas:

I kap.

Folkhögskolans ändamål och undervisningens organisation.

1 §.

Folkhögskolan är en ettårig internatskola, som meddelar en på folkskolan grundad kompletterande undervisning och övning i allmänbildande, sociala och yrkesbildande ämnen. Folkhögskolans ändamål är att höja den vuxna ungdomens allmänna medborgerliga bildning, varvid huvudvikten skall läggas vid väckande undervisning, som utvecklar självständigt tänkande och elevernas sedliga styrka.

Folkhögskolan upprätthålles av landskapet Åland. Undervisningsspråket är svenska.

2 §.

Folkhögskolans läsår omfattar minst 24 arbetsveckor. Undervisning bör meddelas minst 40 timmar i veckan.

3 §.

Elevantalet vid egentlig lärokurs skall utgöra minst 20. Om minst 15 deltagare anmäla sig, kan utöver den egentliga lärokursen vid folkhögskolan i några till dess program hörande ämnen anordnas av landskapsnämnden godkända, minst fyra veckor fortgående kurser.

Landskapsnämnden kan på synnerliga skäl tillåta anordnandet av i 1 mom. nämnda särskilda kurser, såvitt antalet deltagare är minst 10.

4 §.

Understiger antalet godkända inträdessökande till folkhögskolan under två på varandra följande år i medeltal 20, kan landskapsnämnden taga under omprövning, huruvida undervisning i läroanstalten fortfarande skall meddelas eller verksamheten tillsvidare nedläggas.

5 §.

Folkhögskolans föreståndare skall i samråd med lärarkåren årligen i god tid före arbetsårets början uppgöra en detal-

jerad undervisningsplan, som, godkänd av skolans direktion, skall tillsändas landskapsnämnden för fastställelse. Likaså skall undervisningsprogrammet för kortare kurser fastställas av landskapsnämnden.

Läro- och kursböcker för undervisningen vid folkhögskolan skola vara godkända av landskapsnämnden.

2 kap.

Förvaltningen.

7 §.

Den närmare tillsynen över folkhögskolans verksamhet och dess angelägenheter handhaves av en direktion, som består av fem för tre år utsedda medlemmar, av vilka landskapsnämnden utser fyra och Ålands folkhögskolas elevförbund en. Direktionen utser inom sig ordförande och viceordförande. Folkhögskolans föreståndare eller vid förfall för honom den andra ordinarie läraren ingår som självskrivnen sjätte medlem och sekreterare i direktionen.

Åt direktionens ordförande och medlemmar utbetalas av för ändamålet i skolans utgiftsstat upptaget anslag mötesarvode och resekostnader till belopp, som bestämmas av landskapsnämnden.

8 §.

Direktionen handlägger frågor rörande förvaltningen av folkhögskolans egen dom och ekonomi samt om undervisningens praktiska organisation och gör nödigbefunna framställningar angående dem samt avgiver utlåtande i ärenden rörande skolans verksamhet och undervisning. I detta syfte åligger direktionen:

1) att efter lärarkårens hörande årligen utarbeta inkomst- och utgiftsstat för skolan samt före utgången av september

månad insända den till landskapsnämnden;

2) att ansvara för dispositionen av medel, anslagna till lokaliteter, undervisningsmateriel och bibliotek samt draga försorg om de inköp, som skola bekostas med dessa medel, såframt icke dessa inköp av direktionen ombetrotts skolans föreståndare;

3) att ansvara för dispositionen av de medel, som genom donation eller testamente ställts under skolans förvaltning, samt besluta om granskning av räkenskaperna beträffande dessa, såvida ej där-om annorlunda bestämts;

4) att på sätt direktionen finner lämpligt verkställa inspektion av undervisningen och därvid tillse, att undervisningsmateriel och arbetsredskap skötas med omsorg och användas ändamålsenligt;

5) att med beaktande av vad i 2 och 3 §§ är stadgat bestämma läsårets samt för särskilda kursers begynnelse- och avslutningsdagar och tiderna för skollov samt därom göra anmälan till landskapsnämnden;

6) att fastställa ordningsregler för skolan;

7) att fastställa ordningsregler för skolans elevhem samt utse en eller flera lärare till övervakare av elevhemmet ävensom i övrigt övervaka verksamheten och ordningen i elevhemmet;

8) att granska och fastställa av lärarkåren gjorda förslag till fördelning av premier och stipendier;

9) att till landskapsnämnden göra förslag om fördelningen av i utgiftsstaten anvisat anslag till understöd åt mindre bemedlade elever;

10) att efter lärarkårens hörande besluta i allvarsammare disciplinära frågor angående de påföljder, vilka kunna drabbas föreståndare eller lärare, som gör sig skyldig till försummelse eller förseelse

eller visar sig olämplig för sin befattning, ävensom besluta om relegation av elev för viss tid eller för alltid;

11) att avgiva till landskapets myndigheter infordrade uppgifter och utlåtanden;

12) att årligen före utgången av juni månad till landskapsnämnden överlämna berättelse över skolans verksamhet; samt

13) att handlägga övriga ärenden, som enligt denna landskapslag och med stöd av densamma utfärdade bestämmelser ankomma på direktionen.

De påföljder, vilka nämnas ovan i 10 punkten, äro: varning, avhållande från tjänsteutövning under en tid av högst tre månader och förlust av lön under samma tid samt avskedande från tjänsten.

9 §.

Direktionen sammanträder på kallelse av ordföranden, då denna anser sådant nödigt eller landskapsnämnden, skolans föreståndare eller minst tre av direktionens övriga medlemmar hos ordföranden därom anhålla.

Direktionen är beslutför, då ordföranden eller viceordföranden och minst tre av dess medlemmar äro tillstädes.

Beslut fattas med enkel majoritet. Vid lika röstetal avgör ordförandens röst, vid val dock lottning.

Ärendena föredragas av sekreteraren, som även avfattar protokollet.

10 §.

Föreståndaren är närmast ansvarig för skolans verksamhet och förvaltningen av till dess förfogande ställda penningmedel. Honom åligger närmast:

1) att leda och övervaka skolans undervisnings- och uppfostringsverksamhet samt draga försorg om den allmänna ordningen och disciplinen inom skolan;

2) att genom att åhöra undervisningen och följa med det praktiska arbetet vaka

över att lärarna behörigen uppfylla sin undervisningsskyldighet och fullgöra sina övriga åligganden;

3) att i samråd med lärarkåren uppgöra läsordning samt tim- och arbetsfördelning för skolan;

4) att med iakttagande av vad därom föreskrives sköta skolans inkomster och utgifter och redovisa för desamma samt draga försorg om förvaltningen av skolans fasta och lösa egendom;

5) att förvalta de medel, som genom donation eller testamente tillfallit skolan, samt föra räkenskap över dem;

6) att befordra till verkställighet direktionens och lärarkårens beslut, föra förteckning över skolans elever och matrikel över innehavarna av tjänst eller befattning vid skolan så ock upprätta och tillställa vederbörande nödiga skrivelser, statistiska och andra uppgifter beträffande skolan ävensom årsberättelsen;

7) att bestämma hjälppersonalens åligganden; samt

8) att fullgöra övriga åligganden, som enligt denna landskapslag eller på grund därav meddelade föreskrifter ankomma på föreståndaren.

3 kap.

Lärare och övriga innehavare av tjänst eller befattning.

11 §.

Vid skolan skall finnas en föreståndare, som leder och övervakar skolan och verksamt deltagar i undervisningen, samt erforderligt antal lärare.

Till biträdande föreståndare må landskapsnämnden på förslag av direktionen utse någon lärare, som ej är av samma kön som föreståndaren, att bistå föreståndaren vid skolans ledning.

I mån av behov kan till skolan inom

gränserna för landskapets inkomst- och utgiftsstat antagas extraordinarie lärare, timlärare, tillfälliga föreläsare samt nödig hjälppersonal.

12 §.

Kompetensvillkoren äro:

1) för föreståndaren avlagd filosofiekandidatexamen, sociologiekandidatexamen eller annan motsvarande högskoleexamen och att han antingen i kandidatexamen eller vid särskilt förhör erhållit vitsord i pedagogik eller folkbildningslära samt att han under minst 24 veckor med framgång praktiserat eller tjänstgjort som lärare vid folkhögskola, varvid praktiken bör förvärfvas i av landskapsnämnden fastställd ordning.

2) för lärare avlagd slutexamen vid universitet eller annan högskola, facklig lärarutbildningsanstalt eller folkskollärarseminarium och att han antingen i samband med sådan slutexamen eller särskilt erhållit vitsord i pedagogik eller folkbildningslära samt att han under minst 14 veckor med framgång praktiserat vid folkhögskola, varvid praktiken bör förvärfvas i av landskapsnämnden fastställd ordning.

Av lärare i de teoretiska huvudämnenas fordras dessutom, att han i sina centrala undervisningsämnen vid högskola erhållit nästhögsta vitsord.

Extraordinarie lärare och timlärare böra såvitt möjligt i motsvarande mån äga samma kompetens, som för innehavare av ordinarie tjänst eller befattning är stadgat.

13 §.

Tjänst som föreståndare eller lärare anslås av landskapsnämnden ledig att ansökas inom trettio dagar.

Föreståndare och lärare utses av landskapsnämnden, sedan skolans direktion utlåtit sig om sökandens kompetens och

lämplighet för tjänsten, till en början på två provår, efter vilkas utgång åt honom skall utfärdas fullmakt å tjänsten, därest han befinner sig uppgiften vuxen och lämplig för tjänsten samt hans arbetsuppgift kan uppskattas till minst 20 veckotimmar.

Landskapsnämnden antager efter inhämtat utlåtande av direktionen och lärarkåren extraordinarie lärare och timlärare och utfärdar förordnande åt dem.

Tillfällig föreläsare och hjälppersonal antages och entledigas av skolans föreståndare.

14 §.

Beträffande skolans föreståndares, lärares samt övriga tjänste- och befattningshavares löneförmåner och deras rätt till pension är gällande, vad angående landskapets tjänstemän och befattningshavare därom är stadgat.

4 kap.

Elever.

15 §.

Till elever vid skolan antager direktionen främst personer från kommuner inom landskapet Åland.

För inträde i skolan fordras intyg över god frejd och genomgången folkskola eller på annat sätt förvärvat motsvarande kunskapsmått samt intyg över att sökanden är fri från smittsamma sjukdomar. Inträdessökande bör hava fyllt 16 år, innan skolans arbetsperiod börjar.

16 §.

Elev är skyldig att erlægga av landskapsnämnden fastställda kurs- och elevhemsavgifter.

17 §.

Vid läsårets slut hålles avslutning, vid vilken eleverna tilldelas betyg.

18 §.

Elev bör i och utom skolan uppträda hyfsat samt noggrant iakttaga skolans ordningsregler.

För under lektionen eller i allmänhet i skolan begångna förseelser tillrättvissas eleven av den lärare, under vars tillsyn eleven står.

Gör sig elev skyldig till grövre förseelse, skall han av föreståndaren tilldelas varning, antingen enskilt eller inför den församlade lärarkåren. Upprepas förseelsen eller är den av allvarigare art, kan saken hänskjutas till direktionen, som kan anmoda eleven att avgå från skolan eller skilja honom från skolan på viss tid eller för alltid. Relegering och annat straff av allvarigare art skall jämväl meddelas föräldrar eller förmyndare.

5 kap.

Särskilda bestämmelser.

19 §.

Överinseendet över folkhögskolan ankommer på landskapsnämnden, som antingen själv eller genom utsedd inspektör verkställer inspektion av skolan.

20 §.

De bidrag, som utgå till mindre bemedlade elever, fördelas av landskapsnämnden. För detta ändamål bör direktionen senast inom mars månad till landskapsnämnden insända på fastställd blankett däri förutsatt utredning angående varje mindre bemedlad elev.

21 §.

Studieavgifternas totalbelopp fastställs för varje arbetsperiod av landskapsnämnden. Till studieavgifterna räknas skäliga kostnader för kursavgiften, bostad och kost, kursböcker och studiemateriel samt tvenne resor fram och tillbaka till skolorten.

Landskapsnämnden äger förordna på vilket sätt det skall fastställas, att elev är mindre bemedlad.

22 §.

Sådant beslut av direktionen, som angår disciplinära påföljder, vilka kunna drabba föreståndare eller lärare eller för försummelse eller förseelse eller visad olämplighet i tjänsten kan av vederbörande föreståndare eller lärare överklagas inom 30 dagar efter delfåendet hos landskapsnämnden, som slutligt avgör saken. Till avhållande från tjänsteutövning eller till tjänstens förlust dömd föreståndare och lärare kan likväl av direktionen utan avseende å besvär avhållas från tjänsteutövning, intill dess landskapsnämnden slutligt avgjort saken.

23 §.

Landskapsnämnden äger inom ramen för i landskapets inkomst- och utgiftsstat beviljade anslag hänföra föreståndare och lärare till avlöningsklass samt för övriga befattningshavare bestämma deras arvoden.

24 §.

Bestämmelserna i 12 § av denna landskapslag beröra ej föreståndare och lärare, vilka vid denna landskapslags ikraftträdande äro fast anställda vid skolan.

25 §.

För skolan skall direktionen uppgöra förslag till reglemente, i vilket skall ingå närmare bestämmelser om direktionens, föreståndarens och lärarnas åligganden samt om elevernas rättigheter och skyldigheter. Landskapsnämnden äger stadfästa reglementet.

26 §.

Denna landskapslag skall tillämpas från och med den 1 januari 1952, och genom

densamma upphäves Ålands landstings skapet Åland, utfärdat den 10 mars 1931 beslut om antagande av landskapslag an- (2/31), jämte senare däri gjorda ändrin- gående understöd åt folkhögskola i land- gar.

Mariehamn den 1 december 1951.

På landstingets vägnar:

HUGO JOHANSSON
talman.

Tor Brenning
vicetalman.

Carl Carlson
vicetalman.

N:o 22.

Landskapslag

angående landskapsförvaltningen i landskapet Åland.

Föredragen för REPUBLIKENS PRESIDENT den 4 april 1952.

Utfärdad i Mariehamn den 16 april 1952.

I enlighet med Ålands landstings beslut stadgas:

1 kap.

Landskapsnämnden.

1 §.

Landskapsnämnden består av lantrådet såsom ordförande och sex ledamöter samt sex ersättare för dem, så tillsatta som i lagen om självstyrelse för Åland stadgas.

En av ledamöterna skall av landstinget tillika förordnas att vid förfall för lantrådet fullgöra hans åligganden.

Om valet skall landstinget anmäla hos landshövdingen.

2 §.

Lantrådet ävensom ledamöterna och ersättarna i landskapsnämnden utses bland personer, som äro valbara till landstingsmän och därjämte äga erfarenhet i allmänna värv. Lantrådet bör därjämte hava ådagalagt god administrationsförmåga.

Lantråd eller ledamot i landskapsnämnden må likväl ej vara den, som står i aktiv militärtjänst, ej heller tjänsteman och befattningshavare, som på grund av sin ställning är redovisningskyldig inför landskapsnämnden, ej heller den, som avträtt sina tillgångar till konkurs, intill dess han beedigat sin stat, eller den, som står under åtal för brott, varå förlust kan följa av medborgerligt förtroende.

Landskapsnämnden bör, om möjligt, vara så sammansatt, att de åländska näringarna och skolväsendet däri företrädas.

3 §.

Ej må vald ledamot eller ersättare avsäga sig uppdraget, ifall han icke tidigare fullgjort sådant värv eller fyllt sextio år eller är i högre grad sjuklig eller uppdraget i avsevärd grad skulle utgöra hinder för hans yrke eller näring eller,

med hänsyn till hans familjeförhållanden, förorsaka honom avsevärd olägenhet.

4 §.

Lantrådet kallas till sitt ämbete av landstinget och kvarstår i detsamma, så länge han åtnjuter landstingets förtroende, i vilket ämbete honom tillkommer de allmänna rättigheter, som äro landskapets tjänstemän tillförsäkrade, samt åliggerna de skyldigheter, som i denna landskapslag eller annorstädes äro för honom påbjudna.

Lantrådet anses sakna landstingets förtroende, då femton landstingsmän vid omröstning i landstinget omfattat därom gjord framställning. Sådan framställning bör för att kunna upptagas till behandling vara skriftligen avfattad och undertecknad av minst fem landstingsmän samt må icke föranleda slutlig åtgärd från landstingets sida, innan lantrådet beretts tillfälle att inom tre dagar efter erhållen del därav inför landstinget avgiva förklaring.

Övriga ledamöter i landskapsnämnden utses för tre kalenderår i sänder och deras uppdrag fortfar, intill dess nytt val ägt rum.

Avlider ledamot eller ersättare i landskapsnämnden eller avgår han av annan orsak, innan tiden för hans uppdrag är ute, skall fyllnadsval verkställas. Den sålunda valda tjänstgör under den tid, som för den avgångne skulle återstått.

5 §.

Lantrådet och ledamöter i landskapsnämnden ansvara för sina tjänsteåtgärder enligt allmän lag.

Innan lantrådet och ledamöterna i landskapsnämnden tillträda sina befattningar, skola de inför länsstyrelsen avlägga föreskriven tjänsteed, såframt icke sådan ed av dem tidigare avlagts.

Lantrådet åtnjuter den årliga avlöning,

som finnes upptagen i landskapets lönestat. Ledamöterna erhålla ur landskapets medel ersättning för rese- och förrättningsdagar samt resekostnader på sätt landstinget därom besluter.

6 §.

Landskapsnämnden sammanträder minst en gång varje vecka samt där emellan så ofta ärendena det påkalla eller när tre ledamöter därom för behandling av visst ärende anhållit. Kallelse till sammanträde meddelas i den ordning nämnden beslutat.

Sammanträdena hållas i Mariehamns stad, där ej nämnden för särskilt fall anorlunda bestämt.

7 §.

Landskapsnämnden är beslutför, då lantrådet eller hans ställföreträdare och tre ledamöter äro närvarande.

Vid förfall både för lantrådet och hans ställföreträdare är nämnden beslutför jämväl då fyra ledamöter, bland vilka den äldste skall föra ordet, äro vid sammanträdet närvarande.

Vid meningsskiljaktighet bör öppen omröstning verkställas. Falla rösterna lika, gälla såsom beslut den mening ordföranden biträtt.

8 §.

Vid landskapsnämndens sammanträden skall under ordförandens tillsyn föras protokoll, som justeras inför nämnden.

9 §.

Landskapsnämnden äger inom området för sin verksamhet bevaka landskapets gemensamma rätt och bästa samt, där sådant icke ankommer å lantrådet, till verkställighet befordra landstingets beslut och övriga förfoganden.

Landskapsnämnden må för fullgörandet av densamma åliggande förvaltnings-

uppgifter tillsätta nämnder, styrelser och andra funktionärer.

10 §.

Landskapsnämnden åligger övervaka landskapets bokföring samt vården och förvaltningen av dess fasta och lösa egendom. Vid fullgörandet härav bör nämnden föra noggranna förteckningar över denna egendom samt tillse, att landskapets byggnader bliva ändamålsenligt uppförda och vidmakthållna ävensom att dess inrättningar, kassor, donations-samt övriga medel och tillgångar behörigen förvaltas och användas.

11 §.

Landskapsnämnden är skyldig att till statsrådet, de centrala ämbetsverken och landshövdingen avlämna av dem äskade utlåtanden samt äger genom landshövdingens förmedling hos regeringen göra framställning i ärenden, som beröra landskapet.

Önskar lantrådet att i ärende, vars avgörande ankommer på honom, inhämta landskapsnämndens yttrande, må landskapsnämnden icke undandraga sig att avgiva sådant.

II kap.

Lantrådet.

12 §.

Lantrådet tillkommer, utom årlig avlöning, för i tjänsteärenden företagna resor dagtraktamente och ersättning för resekostnader, på sätt därom särskilt stadgas.

13 §.

Lantrådet är berättigad att närvara vid alla av landskapsnämnden tillsatta nämnders och styrelser sammanträden.

Angående lantrådets skyldighet att närvara vid landstingets möten är särskilt stadgat.

14 §.

Lantrådet företräder landskapet i förekommande rättsärenden samt äger kära och svara för landskapet.

15 §.

Lantrådet åligger att bringa i verkställighet landstingets beslut och förfoganden, då sådan verkställighet åt honom uppdragits, att utöva närmaste tillsyn över de för landskapets förvaltning tillsatta nämnders, styrelser, tjänstemäns och övriga funktionärers verksamhet.

Lantrådet åligger att till regeringen och rikets myndigheter avlämna äskade upplysningar.

16 §.

På lantrådet såsom tjänsteman och ledare för landskapsförvaltningen ankommer:

att hava tillsyn däröver, att innehavare av tjänster och befattningar vid landskapsförvaltningen förhålla sig oförvitligt och att mot felande vidtaga av omständigheterna påkallade åtgärder;

att övervaka efterlevnaden av arbetsordningen för tjänstemän och befattningshavare vid landskapsförvaltningen; att verkställa eller låta verkställa behörig inspektion, då ombyte i föredragandetjänst äger rum; samt

att tillse att borgensförbindelser och övriga handlingar, som röra landskapets rätt, sorgfälligt förtecknas och förvaras av kamreraravdelningen.

Årligen senast i början av landstingets höstsession skall lantrådet till landstinget avgiva och bland dess medlemmar låta utdela en noggrann och detaljerad redogörelse för landskapets förvaltning och ekonomiska tillstånd samt verkställigheten av landstingets beslut ävensom angående sin egen verksamhet.

III kap.

Landskapets tjänstemän och handläggningen av ärenden.

17 §.

Landskapsnämnden och lantrådet biträdas av följande tjänstemän och befattningshavare:

vid kansliet: landskapssekreteraren, biträdande landskapssekreteraren och landskapskanslisten;

vid kamreraravdelningen: landskapskamreraren, huvudbokföraren och kassören;

vid lantbruksavdelningen: landskapsagronomen, tvenne jordbruksinstruktörer, fiskeriinstruktören och trädgårdsinstruktören;

vid forstavdelningen: landskapsforstmästaren, skogsvårdsinstruktören och skogvaktaren-arbetsledaren;

vid vägavdelningen: landskapsvägingjören, vägbyggmästaren och vägmästaren;

landskapsarkeologen;

för samtliga avdelningar gemensamt: landskapsregistratorn-arkivarien, renskri-verskan samt vaktmästaren, vilka närmast underlyda kansliet;

byggnadsinstruktören, som närmast underlyder kamreraravdelningen;

landskapshälsosystemen - barnmorskan, som närmast underlyder kansliet.

Föredragande inför landskapsnämnden äro landskapssekreteraren, som är chef för kansliet, biträdande landskapssekreteraren, landskapskamreraren, som är chef för kamreraravdelningen, landskapsagronomen, som är chef för lantbruksavdelningen, landskapsforstmästaren, som är chef för forstavdelningen, landskapsvägingjören, som är chef för vägavdelningen, samt landskapsarkeologen.

Förutom i 1 mom. nämnda innehavare av tjänster och befattningar kunna inom ramen för beviljade anslag extraordinarie befattningshavare samt tillfälliga funktionärer anställas.

18 §.

Landskapets tjänstemän och befattningshavare skola inför länsstyrelsen avlägga tjänsteed, där sådan icke av dem tidigare avlagts.

Förordnas någon, som ej avlagt tjänsteed, att som vikarie bestrida tjänst, skall han avlägga sådan ed.

Landskapets tjänstemän och befattningshavare svara för sina tjänsteåtgärder enligt lag.

19 §.

Ärende, vars handläggning ankommer på landskapsnämnden, skall föredragas för nämnden. Beslutanderätten tillkommer landskapsnämnden. Protokoll skall vid landskapsnämndens sammanträden föras av vederbörande föredragande.

Avgör landskapsnämnden ärende anorlunda än föredraganden föreslagit, äger föredraganden anteckna skiljaktig mening till protokollet. Har sådan anteckning icke gjorts, anses föredraganden hava biträtt beslutet.

20 §.

Skall förklaring infordras eller ock utlåtande eller upplysning inhämtas innan ärende avgöres, bör föredraganden skrida till åtgärd för dess införskaffande samt även vidtaga övriga åtgärder, som för ärendets beredning äro nödiga. I förberedande åtgärd av föredraganden må ej ingå något, som hör till det slutliga avgörandet.

21 §.

Expeditioner i anledning av landskapsnämndens beslut och övriga åtgöranden skola undertecknas av lantrådet och

kontrasigneras av vederbörande föredragande.

Där vederbörande föredragande ensam fattat beslut om förberedande åtgärd, skall däröver utfärdad expedition av honom undertecknas på tjänstens vägnar.

Vid förfall för lantrådet eller lantrådets ställföreträdare må expedition, om ärendet är brådskande, undertecknas på landskapsnämndens vägnar av två föredragande, av vilka den ena bör hava föredragit ärendet och den andra vara antingen landskapssekreteraren, biträdande landskapssekreteraren eller landskapskamreraren.

22 §.

Uppstå tvivelsmål därom, på vilken avdelning handläggningen av ett visst ärende ankommer, äger lantrådet avgöra frågan.

23 §.

Avgörande, som ej är av den beskaffenhet att därom bör tillkännagivas genom skrivelse, skall upprättas i form av utslag. Där omständigheterna det medgiva och avgörandet icke är sådant, att annan än sökanden kan därå grunda rätt, eller ärendet eljest ej är av den beskaffenhet, att handlingarna böra för framtiden uppbevaras, kan utslag eller remiss-resolution åtecknas handlingarna, varifrån dock efter omständigheterna myndigheternas utlåtanden därförinnan böra avskiljas.

24 §.

Till landskapsnämnden inkomna tjänsteskrivelser samt dit insända eller inlämnade ansökningar och övriga handlingar skola diarieföras och registreras i enlighet med i arbetsordningen givna anvisningar.

25 §.

Koncept till expedition skall åteck-

nas ärendets diarienummer samt expeditionens ordningsnummer och datum, dess undertecknares namn och avgifterna för densamma. Föredraganden är ansvarig för konceptets och expeditionens överensstämmelse med det fattade beslutet.

26 §.

Diarier, protokoll, koncept och förteckningar samt övriga handlingar skola, där så befinner nödigt, inbindas och i likhet med övriga till arkivet hörande handlingar omsorgsfullt förvaras i enlighet med fastställda föreskrifter.

27 §.

Närmare föreskrifter angående ärendenas behandling skall meddelas i av landskapsnämnden för tjänstemännen och befattningshavarna antagen arbetsordning.

IV kap.

Innehavares av tjänst och befattning åligganden.

28 §.

Föredragandena skola göra sig förtrogna med förhållandena inom landskapet i allmänhet och envar särskilt med de omständigheter, om vilka han bör äga kännedom för att kunna behörigen fullgöra sina tjänsteåligganden.

Varje föredragande bör med omsorg och skyndsamhet bereda och föredraga de ärenden, som enligt antagen och fastställd arbetsordning ankomma på hans handläggning, samt fordarsammast uppsätta och låta utskrieva expedition, där sådan skall utfärdas och där landskapsnämndens justerade beslut föreligger.

29 §.

Landskapssekreteraren åligger att såsom föredragande handlägga ärenden, som angå:

- 1) polisväsendet;
- 2) folkskolväsendet, lärdomsskolan och sjöfartsundervisningen;
- 3) landskapets medicinalförvaltning;
- 4) lagberedningen till Ålands lands-ting;
- 5) inrättande och indragande av tjänster eller befattningar;
- 6) tjänsteförslag;
- 7) besättande av tjänst eller befattning;
- 8) beviljande av avsked, tjänstledighet och semester åt tjänstemän och befattningshavare;
- 9) landskapsnämndens sammanträdes-tider samt tjänstetiden för tjänstemän och befattningshavare;
- 10) förslag till arbetsordning för tjänstemännen och befattningshavarna; samt
- 11) övriga ärenden, vilka enligt denna landskapslag eller särskilda föreskrifter ankomma på honom såsom chef för kansliavdelningen.

I arbetsordningen kan bestämmas, att även andra än ovannämnda ärenden skola handläggas av landskapssekreteraren.

30 §.

Biträdande landskapssekreteraren skall bereda och föredraga övriga på kansliavdelningen ankommande ärenden, som i arbetsordningen uppräknas.

Landskapskanslistens arbetsutgifter meddelas i arbetsordningen.

31 §.

Landskapskamreraren åligger att som föredragande handlägga ärenden, som angå:

- 1) landskapets inkomst- och utgifts-stat;
- 2) granskning av underredogörarens räkenskaper och medelsförvaltning;
- 3) utanordningar;
- 4) ansökningar om landskapsunderstöd, -bidrag och lån, för såvitt de icke

i arbetsordningen ankomma på någon annan föredragande;

- 5) landskapsskatt och lån för landskapsförvaltningens finansiering;
- 6) landskapets egendom, såvitt icke någon del därav enligt arbetsordningen står under uppsikt av någon annan föredragande;

7) tjänstemäns och befattningshavares hänförande till avlöningsklass samt ansökningar om ålderstillägg och pension.

På landskapskamreraren ankommer vidare:

8) att tillse, att meddelade föreskrifter rörande medelsförvaltningen iakttagas samt att draga försorg om och ansvara för att kamreraravdelningens samt underredogörarens räkenskaper och kassor periodiskt behörigen revideras;

9) att vidtaga av landskapets fördel påkallade åtgärder, där underredogörare tillgripit eller förskingrat omhändertvada medel eller brist i dessa medel yppats eller ock sådant förhållande uppdagats vid dödsfall;

10) att förteckna och förvara till kamreraravdelningen ingivna borgensförbindelser och andra säkerhetshandlingar;

11) att draga försorg om att vid revisioner hos underredogörare och vid tjänsteavträdelser tillkomna protokoll förvaras av kamreraravdelningen;

12) att tillse, att såväl kamreraravdelningens som underredogörarnas bokföring handhaves enligt gällande föreskrifter; samt

13) att fullgöra övriga åligganden, som enligt denna landskapslag eller särskilda föreskrifter ankomma på honom i egenskap av chef för kamreraravdelningen.

I arbetsordningen må kunna bestämmas, att även andra än ovannämnda ärenden skola handläggas av landskapskamreraren.

32 §.

Huvudbokförarens och kassörens åligganden meddelas i arbetsordningen.

33 §.

Landskapsagronomen åligger att såsom föredragande handlägga ärenden, som angå:

- 1) lantbruket, dess binärningar och föreningsrörelse och lantmannagillesverksamheten;
- 2) landskapets jordegendomar;
- 3) Ålands lantmannaskola eller annan av landskapet underhållen jordbruksskola;
- 4) Ålands lanthushållsskola.

Landskapsagronomen åligger vidare att

5) verkställa nödiga besiktningar och inspektioner beträffande landskapets jordegendomar;

6) inspektera undervisningen vid Ålands lantmannaskola eller annan av landskapet underhållen jordbruksskola;

7) företräda landskapet vid expropriation av fast egendom och vidtaga av saken påkallade åtgärder;

8) följa med lantbrukets och dess binärningars utveckling samt hålla sig underrättad om anslagen för lantbrukets främjande i riket och i anledning därav göra framställning hos landskapsnämnden om åtgärder för främjande av lantbruksnäringarna inom landskapet;

9) uppmuntra och främja lantbruket genom upplysnings- och instruktionsverksamhet samt tillhandagå jordbrukarnas organisationer med råd, upplysningar och nödiga åtgärder;

10) främja lanthushållningen och kreatursförädlingsverksamheten;

11) samarbeta med vederbörande myndigheter beträffande handläggningen av dikningsärenden och övriga vattenrätten rörande frågor;

12) leda jordbruks-, fiskeri- och trädgårdsinstruktörernas verksamhet;

13) fullgöra övriga åligganden, som enligt denna landskapslag eller särskilda föreskriiter ankomma på honom i egenkap av chef för lantbruksavdelningen.

I arbetsordningen kan bestämmas, att även andra än ovannämnda ärenden skola handläggas av landskapsagronomen.

34 §.

Jordbruks-, fiskeri- och trädgårdsinstruktörernas åligganden skola bestämmas i arbetsordningen.

35 §.

Landskapsforstmästaren åligger att såsom föredragande handlägga ärenden, som angå:

1) skogshushållningen, jakten samt förenings- och annan rörelse för skogsvårdens främjande i landskapet;

2) landskapets skogar och avverkning;

3) uppsikt över den enskilda skogsvården samt övriga under skogsvården fallande frågor.

Landskapsforstmästaren åligger vidare att

4) verkställa nödiga besiktningar av landskapets skogar;

5) deltaga i och leda upplysnings- och instruktionsarbetet på skogs- och jaktvårdens område inom landskapet;

6) leda och biträda vid utförandet av forstliga arbeten på den privata skogshushållningens område;

7) föranstalta därom, att inom landskapet finnes tillräcklig tillgång på skogsfrö och plantor av kontrollerad, för orten lämplig beskaffenhet;

8) övervaka de kommunala skogsvårdsnämndernas arbete;

9) övervaka, att skog icke må skövlas samt, om så likväl skett, vidtaga av saken påkallade åtgärder för fredning samt för åstadkommande av återväxt och dess betryggande;

10) övervaka och leda skogsvårdsinstruktörens, skogvaktaren-arbetsledarens och övriga vid forstavdelningen anställas verksamhet; samt

11) fullgöra övriga åligganden, som enligt denna landskapslag eller särskilda föreskrifter ankomma på honom i egenkap av chef för fortsavdelningen.

I arbetsordningen kan bestämmas, att även andra än ovannämnda ärenden skola handläggas av landskapsforstmästaren.

36 §.

Skogsvårdsinstruktörens och skogvaktaren-arbetsledarens åligganden skola fastställas i arbetsordningen.

37 §.

Landskapsvägingenjören åligger att såsom föredragande handlägga ärenden, som angå:

1) landskapsförvaltningen underlydande vägar, broar, kanaler, sjökommunikationer;

2) landskapets motorbåtar och färjor;

3) anskaffning av erforderliga inventarier, redskap, maskiner och material samt försäljning och avförande ur räkenskaperna av obehövlige eller förslitna materiel eller inventarieföremål även som utlåning eller förhyrning för allmännyttiga ändamål av maskiner och förrådsartiklar;

4) fördelning och användning av till förfogande ställda anslag på ekonomiskt och tekniskt fördelaktigt sätt.

Landskapsvägingenjören åligger ytterligare att

5) själv eller genom underlydande befattningshavare utföra ombetrodda arbeten, förrättningar, undersökningar och förvaltningsuppgifter;

6) övervaka vårderna och underhållet av anförtrödd landskapsegendom;

7) vidtaga erforderliga åtgärder för verkställande av expropriation av fast

egendom, som är behövlige för byggnadsföretag;

8) sörja för ordningens upprätthållande, sjukvård samt upplysningsarbete bland underlydande arbetare, där detta med hänsyn till de fast anställda arbetarnas antal är av nöden;

9) företaga nödiga inspektions- och andra resor;

10) ingiva inom föreskriven tid till kamreraravdelningen räkenskapsrapporter samt förslag till inkomst- och utgiftsstat för följande år; samt

11) fullgöra övriga åligganden, vilka enligt denna landskapslag eller särskilda föreskrifter ankomma på honom såsom chef för vägvägingenjören.

I arbetsordningen kan bestämmas, att även andra än ovannämnda ärenden skola handläggas av landskapsvägingenjören.

38 §.

Vägbyggmästarens och vägmästarens arbetsuppgifter bestämmas i arbetsordningen.

39 §.

Landskapsarkeologen åligger att såsom föredragande handlägga ärenden, som angå:

1) forn- och kulturminnesvården i landskapet;

2) landskapets museer och tillsättande av befattningshavare vid dem.

Landskapsarkeologen åligger vidare att

3) övervaka, att gällande författningar rörande fornminnes- och kulturminnesvård efterlevas;

4) taga initiativ till och sörja för förefintliga minnesmärkens fredande och bevarande;

5) hålla tillsyn över landskapets forn lämningar och andra kulturminnesmärken samt övervaka, att de icke taga skada eller förstöras och, för den händelse

så skulle vara fallet, omedelbart hos landskapsnämnden göra framställning om förebyggande åtgärder;

6) uppgöra förteckning och beskrivning över landskapets fasta fornlämnningar, verkställa inventering av det kulturhistoriska föremålsbeståndet och upprätta register över äldre ortnamn inom landskapet samt anteckna alla omständigheter, som äro ägnade att belysa landskapets kultur och historia;

7) taga initiativ till önskvärda och erforderliga åtgärder för konservering eller iståndsättning av forn- och kulturminnesmärken;

8) utföra utredningar och undersökningar rörande forn- och kulturminnesvården samt i frågor rörande kulturminnesvård och kulturhistorisk forskning samarbeta med andra ifrågakommande institutioner;

9) redogöra tid efter annan vid landskapsnämndens sammanträden för sin verksamhet, arbetets gång, gjorda inköp, inlutna gåvor m.m.;

10) sörja för systematisk tillväxt och betryggande vård av landskapets museala samlingar samt i egenskap av föreståndare för dem tillse, att förvärvade och deponerade föremål registreras och katalogiseras, bestämma om föremålens uppställning och förvaring, varvid särskild hänsyn bör tagas till att skådesamlingen ordnas systematiskt och instruktivt, samt att de magasinerade föremålen skola vara tillgängliga för forskare ävensom att erforderliga konserveringsarbeten bliva sakkunnigt utförda;

11) stå i mån av tid lokala hembygds- och fornminnesföreningar samt enskilda personer till tjänst med råd och bistånd i kulturminnesvårdande och museala angelägenheter, i vilket avseende han skall stå i kontakt med föreningarnas styrelser samt om möjligt årligen besöka de-

ras museer eller museala anläggningar;

12) främja genom vetenskaplig forskning utredande av spörsmål, som hänföra sig till landskapets förhistoria, historia och etnologi; samt

13) fullgöra övriga åligganden, som enligt denna landskapslag eller särskilda föreskrifter ankomma på honom.

I arbetsordningen kan bestämmas, att även andra än ovannämnda ärenden skola handläggas av landskapsarkivloven.

40 §.

Landskapsregistratorn-arkivarien åligger att

1) mottaga framställningar, ansökningar, besvär och andra skrivelser som inlämnas till landskapsnämnden, samt på dem anteckna av vem och när handlingar inlämnats;

2) draga försorg om att från landskapsnämnden utgående expeditioner vederbörligen avsändas eller, belagda med stämpelmärken till stadgat belopp, utgivas till sakägaren samt att avgifterna för dem uppbäras och bokföras;

3) föra diarium över inkommande och utgående skrivelser och handlingar samt häri anteckna de åtgärder, som vidtagits i ärendet;

4) föra förteckning över oavgjorda ärenden samt åtminstone kvartalsvis hos lantrådet göra anmälan om de ärenden, beträffande vilka skäl till anmärkning finnes;

5) hava vård om landskapets stämpelmärken samt redovisa och ansvara för dem;

6) handhava skötseln av landskapsnämndens arkiv och med användande av kortsystem förteckna till arkivet hörande protokoll, handlingar, böcker, verifikat, ritningar och kartor;

7) låta utskrivna samt till riktigheten bestyrka de avskrifter av i arkivet för-

varade handlingar, om vilkas utgivande beslut fattats; samt

8) fullgöra de övriga åligganden, som enligt denna landskapslag eller särskilda föreskrifter ankomma på landskapsregistratör-arkivarien.

I arbetsordningen kan bestämmas, att även andra ärenden än ovan uppräknade skola ankomma på landskapsregistratör-arkivarien.

41 §.

Renskriverskan och vaktmästaren skola utlöra de åligganden, som uti arbetsordningen äro dem anvisade eller som anvisas dem av lantrådet eller vederbörande avdelningschef.

42 §.

Byggnadsinstruktörens arbetsuppgifter bestämmas i arbetsordningen.

43 §.

Landskapshälsosystemen - barnmorskan skall i enlighet med vad därom är särskilt stadgat och enligt fastställt reglemente fullgöra de åligganden, som ankomma på henne.

44 §.

Finnes vid landskapsnämnden andra innehavare av tjänst och befattning än ovan i detta kapitel nämnts eller extraordinarie befattningshavare eller tillfälliga funktionärer, bestämmas deras åligganden av landskapsnämnden.

V kap.

Kompetensvillkor, tjänsters och befattningars besättande, semester, tjänstledighet och avsked.

45 §.

Kompetensvillkor för landskapssekreteraren och biträdande landskapssekreteraren är juriskandidat- eller högre rätts-

examen eller tidigare högre förvaltningsexamen.

Kompetensvillkor för landskapskamreraren är juriskandidat- eller högre rättsexamen eller tidigare högre förvaltningsexamen, ekonomiekandidatexamen eller politiceskandidatexamen, vardera med högre vitsord i företagsekonomi samt vitsord i nationalekonomi.

För landskapsagronomtjänsten erfordras avlagd agronomisk ämbetsexamen samt praktisk erfarenhet vid lantbruk.

Landskapsförstmästaren bör uppfylla villkoren för erhållande av extraordinarie förstjärtitel.

Landskapsvägingenjören bör hava avlagt väg- och vattenbyggnadsingenjörsexamen vid Tekniska Högskolan i Finland eller någon annan högskola med motsvarande kurs.

Av landskapsarkeologen fordras filosofiekandidatexamen med

antingen vitsord i Finlands och de nordiska ländernas arkeologi och vitsord i åtminstone två av följande vetenskapsgrupper: Finlands historia eller nordisk historia, nordisk filologi, nordisk kulturhistoria och folklivsforskning eller finsk-ugrisk etnografi och konsthistoria;

eller ock högsta vitsord i ett ämne inom någon av dessa vetenskapsgrupper, cum laude approbatur i Finlands och de nordiska ländernas arkeologi och vitsord inom någon av övriga nämnda vetenskapsgrupper.

Vidare fordras praktisk erfarenhet i arkeologiskt och etnologiskt fältarbete samt museipraktik ävensom genom vetenskapliga publikationer ådagalagd insikt och förmåga att behandla arbetsmaterialet.

Vägbyggmästaren, vägmästaren och byggnadsinstruktören skola hava avlagt byggmästarexamen vid teknisk skola.

Av landskapsregistratör-arkivarien

och landskapskanslisten fordras avlagd lägre rättsexamen.

Av landskapskassören och huvudbokföraren fordras avlagd lägre rättsexamen eller vid högskola avlagd ekonomisk examen, som berättigar till titeln diplom-ekonom.

Jordbruksinstruktörerna skola hava genomgått sådant lantbruksläroverk, varifrån dimission berättigar till titeln agrolog.

Skogsvårdsinstruktörens kompetensvillkor äro genomgången kurs vid forstskola, som berättigar till titeln forsttekniker, och trädgårdsinstruktörens genomgången två-årig trädgårdsskola.

Fiskeriinstruktören skall hava sådan praktisk erfarenhet på fiskerinäringens område, som landskapsnämnden prövar nödig för befattningens handhavande.

För annan här ovan icke nämnd tjänst eller befattning fordras sådan genom tidigare verksamhet ådagalagd skicklighet och förmåga som tjänstens eller befattningens framgångsrika handhavande förutsätter.

För extraordinarie befattning fordras sådan kompetens, som landskapsnämnden vid befattningens inrättande beslutat.

46 §.

Samtliga tjänstemän och befattningshavare utnämnas eller antagas av landskapsnämnden, sedan tjänsten eller befattningen varit ledig att ansökas inom trettio dagar. Extraordinarie befattning kan dock besättas utan att lediganslås.

47 §.

Över innehavare av tjänster och befattningar skall föras matrikel, enligt vad därom är särskilt stadgat.

48. §.

Lantrådet äger årligen åtnjuta semester på sätt därom är särskilt stadgat.

Tjänstemän och befattningshavare till-

kommer semester på tid, som av lantrådet bestämmes, i enlighet med vad därom är särskilt stadgat. Landskapssekreteraren må icke åtnjuta semester samtidigt som lantrådet med mindre landskapsnämnden därtill bifaller.

Tjänstledighet är lantrådet samt innehavare av tjänst eller befattning beviljas av landskapsnämnden, som även äger bevilja tjänsteman eller befattningshavare ansökt avsked.

49 §.

Angående innehavares av tjänst eller befattning entledigande från tjänsten eller befattningen är särskilt stadgat.

Extraordinarie befattningshavare och tillfällig funktionär må uppsägas och meddelat förordnande återkallas i enlighet med vad därom är särskilt stadgat, då landskapsnämnden prövar skäl därtill föreligga.

VI kap.

Tjänsteåtal.

50 §.

Tjänsteåtal mot lantrådet och landskapsnämndens ledamöter handlägges av Åbo hovrätt, såsom därom är särskilt stadgat.

Innehavare av tjänst eller befattning åtalas för brott i tjänsten vid vederbörlig underrätt.

VII kap.

Om ändringssökande.

51 §.

Har landskapsnämnden fattat beslut eller vidtagit ämbetsåtgärd, varöver besvär kunna anföras på sätt i lagen om självstyrelse för Åland säges, bör nämnden i avseende å delgivning eller annan dylik åtgärd iakttaga de föreskrifter, som för sådant fall gälla vid länsstyrelse.

VIII kap.

Landskapets hushållning.

52 §.

Landskapsnämnden skall årligen uppgöra förslag till inkomst- och utgiftsstat för landskapet för nästföljande kalenderår samt senast i början av landstingets höstsession överlämna förslaget till landstinget. Landskapsnämnden underlydande inrättningar, nämnder, styrelser och befattningshavare äga årligen före den 1 september för sådant ändamål till nämnden avlämna förberedande inkomst- och utgiftsförslag inom envars verksamhetsområde.

53 §.

Uti inkomststaten bör upptagas:

- 1) beräknat överskott från det löpande året;
- 2) för landskapets behov beviljade medel, som skola uppbäras under det följande året;
- 3) landskapet tillkommande skatter;
- 4) inkomst, som landskapet kan antagas hava på annan grund; ävensom
- 5) det belopp, som därutöver erfordras, jämte förslag huru det skall hopbringas.

I utgiftsstaten bör upptagas:

- 1) den gäld eller avkortning därå, som bör betalas under det följande året;
- 2) de belopp, som på grund av tidigare vidtagna beslut skola utbetalas under det följande året;
- 3) de belopp, som landskapsnämnden ytterligare anser erforderliga för landskapets gemensamma behov under det följande året; samt
- 4) ett förslagsanslag att användas för tillfälliga, oförutsedda behov.

Hava till landskapets förfogande ställts statsegenom, skatter, skatteandelar, avgifter eller andra statsbidrag såsom vederlag för fullgörandet av viss skyldig-

het, böra i utgiftsstaten upptagas motsvarande anslagsbelopp.

54 §.

Uti inkomst- och utgiftsstaten böra främst upptagas utgifterna och därefter inkomsterna, vardera angivna i bruttobelopp utan föregående avdrag av inkomster från utgifter eller utgifter från inkomster.

Inkomsterna fördelas på avdelningar, kapitel och moment samt utgifterna på huvudtitlar, kapitel och moment i överensstämmelse med vad landstinget för varje år i sådant avseende besluter. Särskilt skola angivas de beslut och stadganden, på grund av vilka inkomsterna inflyta eller utgifterna utgå.

Till olika fonder hörande inkomster och utgifter må icke förenas till en enda post, utan bör av inkomst- och utgiftsstaten framgå, till vilken fond varje post hänför sig.

55 §.

I fastställd inkomst- och utgiftsstat upptagna anslag må ej överskridas eller från ett år till ett annat överföras, med mindre sådant genom anteckning i utgiftsstaten medgivits, ej heller må överföring av anslag från en av landstinget särskilt för sig godkänd titel till annan titel äga rum.

Utan hinder av fastställd inkomst- och utgiftsstat är envar berättigad att av landskapet söka vad honom lagligen tillhör.

56 §.

Vid uppgörande av inkomst- och utgiftsstat äger landskapsnämnden utöver vad ovan stadgats iakttaga de föreskrifter, som härom kunna meddelas av landstinget.

57 §.

Skulle så hända, att inkomst- och utgiftsstaten icke blivit av landstinget fastställd före ingången av det år, varunder

den borde gälla, och har förslag till densamma inom föreskriven tid inlämnats till landstinget, skola utgifter, som omnämnas uti 53 § i andra stycket under punkterna 1) och 2) ävensom de anslag, som grunda sig på någon landskapets förpliktelse, bestridas och därtill nödiga inkomster provisoriskt uppbäras.

Befinnes ändringar eller tillägg i fastställd inkomst- och utgiftsstat oundgängligen nödvändiga, skall landskapsnämnden till landstinget härom överlämna förslag.

58 §.

Landskapets räkenskaper skola upp rättas för kalenderår samt på tid och i den ordning landstinget bestämt överlämnas till revision.

59 §.

För granskningen av räkenskaperna och den ekonomiska förvaltningen utser landstinget bland härtill lämpliga, inom eller utom landskapet bosatta personer, tre revisorer och tre ersättare för dem. Sedan ett år förlidit, efter det de valda tillträtt sin befattning, skall en revisor och en ersättare och efter ytterligare ett år en annan revisor och en annan ersättare efter lottning avgå. I de avgångnas ställe väljas varje år revisor och revisorsersättare för en tid av tre år.

Avlider revisor eller avgår han av annan orsak, innan tiden för hans uppdrag är ute, skall fyllnadsval anställas. Den sålunda valda tjänstgör under den tid, som för den avgångna skulle återstått.

60 §.

Revisorerna skola granska landskapets räkenskaper och bokslut, utrona huruvida siffrorna äro riktiga samt utgifterna och inkomsterna lagenliga ävensom utöva tillsyn över inkomst- och utgiftsstans iakttagande.

Revisorerna skola och åtminstone två

gångar om året på tider, som på förhand icke blivit bekantgjorda, revidera landskapets penningmedel samt på lämplig tid verkställa revision av dess lösa egendom.

Å landskapet tillhörig eller under dess förvaltning stående fast egendom skall syn av revisorerna föranstaltas minst vart tredje år.

61 §.

Efter slutförd revision skola revisorerna på tid, som av landstinget bestämmes, till detta avgiva berättelse, som bör upptaga under revisionen gjorda iakttagelser, så ock de anmärkningar, till vilka revisionen givit anledning, jämte förslag till avhjälpan av anmärkta missförhållanden ävensom yttrande, huruvida ansvarsfrihet må meddelas landskapsnämnden och övriga redovisningsskyldiga.

62 §.

Iakttaga revisorerna vid den av dem under revisionsåret verkställda revisionen missförhållanden, böra de ofördröjligen påyrka rättelse samt, ifall sådan icke följer, därom anmäla hos landstinget.

Instruktion för revisorerna fastställs av landstinget.

63 §.

Landskapsnämnden och övriga redogörare äro skyldiga att tillhandahålla revisorerna alla till bokföringen hörande räkenskaper och handlingar samt även i övrigt lämna dem det biträde, som för revisionens underlättande är erforderligt.

IX kap.

Särskilda stadganden.

64 §.

Vad i allmän lag är stadgat om domarjäv skall gälla i fråga om lantråd, ledamot av landskapsnämnd och föredragande.

65 §.

Vad i denna landskapslag stadgas om innehavares av tjänst eller befattning formella kompetens gäller icke de tjänstemän och befattningshavare, vilka utnämnts innan denna landskapslag trätt i kraft.

66 §.

Innehavares av tjänst eller befattning tjänstgörings- och boningsort bestämmes av landskapsnämnden.

67 §.

Bevis eller annan handling, som i original inlämnats till landskapsnämnden, skall på anhållan återlämnas till sakägare, såframt officiellt besannad avskrift därav fogats till handlingarna.

Angående utgivande av diarie- och andra bevis skall anmälan göras hos vederbörande föredragande.

Mariehamn den 3 december 1951.

På landstingets vägnar:

HUGO JOHANSSON
talman.

Tor Brenning
vicetalman.

Carl Carlson
vicetalman.

68 §.

Landskapsnämnden äger fastställa tjänstemännens och befattningshavarnas arbetstider.

Angående arbetstider samt därom, när lantrådet samt innehavarna av tjänst och befattning kunna träffas av allmänheten, skall genom anslag samt på annat lämpligt sätt tillkännagivas för allmänheten.

69 §.

Val av ledamöter och ersättare i landskapsnämnden förrättas enligt denna landskapslag, då landstinget efter lagens ikraftträdande första gången sammankommer.

Genom denna landskapslag upphäves Ålands landstings beslut angående ordnandet av Ålands landskapsförvaltning, utfärdat den 5 mars 1923, jämte senare tillkomna ändringar.